

Luke Uribe-Etxebarria

«ETA oker dago gatazka politikoa ahaztuko dugula uste badu, EAJk ez du ahaztuko»

Beasain, 1965. Informazio Zientzietan lizentziatua eta Europar Zuzenbidean diplomatua. EAJko GBBko kidea eta EAeko legebiltzarkidea. Asteasun zinegotzia da. Bertan bizi da. Urte zaharra bukatzeaz elkarriketatu genuen, ETAREN agiria edozein unetan iritsi zitekeelakoan.

MIKEL ASURMENDI

Argazkiak: Dani Blanco

ETAREN agiria egonarriz itxaron du jendarteak. Egoerak elkarriketa hau egiterakoan eragina du. Nola ikusten duzu zuk egungo egoera politikoa?

ETAk badaki bere jarrera argitu behar duela lehenbailehen. Gernikako agiriaren eta Bruselako adierazpenaren sinatzaileek hori eskatu zioten, ETAk hori adierazi zuen azken agirian. Beraz, agiria etorriko da, ziur. Egoera hau bizi izan dugu lehen. Urtarrilerako zela esaten zen eta irailan heldu zen. Udan gertatu zen bezala orain, inportantea etortzea da. Noski, inportanteena agiriaren edukia da.

Nolako agiria espero duzu zuk?

Biolentziaren estrategia behin betiko lurperatuko duena. Baina, errealista izanda, inportanteena abian den prozesua atzera buelta ez izatea da, hau da, iraileko agirian ETAk hartu zuen bideak atzera bueltarik ez izatea. Prozesu hau ezberdina da, ETARI gelditzeko eskatzen diona ezker abertzalea baita. Orain arte gizarteari entzungor egin dio, baina ez dut uste ezker abertzaleko jendeari bizkarra emango dionik.

Artean, Paris inguruan izan zen nor-tasun agirien lapurreta egotzi diote ETARI. Nola baloratzen duzu hori?

Puntu beltz bat bezala. Espero

dezagun ETAk ukatu ez duen hornidura alorrera mugatu izatea. Noski, erakunde armatu bat hornitzen denean zertarako den galdetu behar diogu gure buruari. Atentatuak egiteko bada, gaizki. ETA militarrek su-etenak iragarri dituenen ez du inoiz aho batez hartu, orduan, baliteke, talde batzuek hori ez onartzea. Geroak esango du.

Horiek horrela, Rubalcakak nola balora dezake ETaren agiri berria?

Rubalcaba eta Madrilgo Gobernua oso kontzienteak dira ezker abertzalea ematen ari den pausoen garrantziaz. Beren iturriak dituzte, ezker abertzalea kezkatua ikusten dute egin duen apustuaren aurrean. Baina Moncloan oso gogoan daukate Barajasko aireportuaren T-4an gertatu zena. Zapaterok inozoarena egin zuen bezperan. Hori gobernu-buru batek ez du erraz ahazten.

Otegiak ETA biolentzia uzteko prest dagoela esan du bien bitartean.

Hori ETAk berak esan zuen iraillean. Otegiaren hitzak testuinguru horretan hartu behar dira. Osagai inportantea da. Ezker abertzalearen prozesua aldebakarrekoa dela baieztatzen duena, hau da, ez dio beste eragileei –Espainiako Gobernuari bereziki– trukean ezer eskatzen.

Bake edo normalizazio prozesuan bagina bezala hitz egiten duzu. Hala al da?

Bai. Inoiz ez gara hutsetik abiatzen. Halere, ez dezagun ahaztu Brian Currinek esandakoa: ETaren kezka haxe da: berea bukatzen den bitartean, bakegintza lantzen den bitartean –presoen eta biktimen arazoa

konpondu bitartean– normalizazio politikoa etenda geratzea. ETarentzat, 50 urteren ondoren, ordainetan “legalizazioa” besterik ez jasotzea drama da. ETAk normalizazio politikoa ekarriko duen alderdien arteko mahaia nahi du gutxienez.

EAJk zer dio horren aurrean?

Guk ibilbide bat daukagu, ez gara hutsetik hasiko. Hor daude Lizarragaraziko Akordioa, Estatutu Berria, Kontsulta [Ibarretxe lehendakari zenekoa], Loiolako Adierazpena...

“Ezker abertzaleak ‘ETaren agiririk ez badago, guk ez ditugu estatutu berriak aurkeztuko’ esatea zeukan, baina jarrera hori baztertu dute”

EAJk normalizazio politikoari ekingo dio ETA izan edo ez izan, Euskadiren eta Espainiaren artean gatazka politikoa egon baitago, ETA bera jaio aurretik zegoena. Guk ETARI hau esaten diogu: kontuz, zu ez zara alderdien mahaiaren zaindaria, elkarriketak doazen arabera bueltatzearekin mehatxatuko duena. ETAk gatazka politikoa ahaztuko dugula uste badu, oker dago, jakin dezan EAJk ez duela ahaztuko.

Ezker abertzalea maiatzeko hauteskundeetan egoteko modua ikusten duzu?

Oraingo koiunturari begiratzen badiogu, ezker abertzaleak bere *time* dauka: ETaren agiriak eta alderdi

berriaren estatutu berriak baldintzatu. Ezker abertzaleak “ETaren agiririk ez badago, guk ez ditugu estatutu berriak aurkeztuko” esatea zeukan, baina jarrera hori baztertu du. Hauteskundeetan egon nahi duela esan du. Hartara, ezin izango da zalantzan jarri beren estatutuen izaera erabat demokratikoa denik. Estatuko botere judizialek lanak izango dituzte juridikoki eta formalki berauek atzera botatzeko.

Orain arte hori egin dute.

Bai, baina, ezker abertzalearen oraingo jarrera ez da lehengoa. Ezker abertzalea ETaren ekintzaren aurka agertzeko prest dago, alderdi berriaren estatutuetan esplizituki idatzita. Eta beste arlo bat ere dago, politikoa...

Ezker abertzalea legez kanpo uzteko erabaki politikoak hartu izan direla esan nahi nuen. Edo ez?

Bai. ETAk A edo B esan arren, ezker abertzaleak eskubide osoa duela hauteskundeetan egoteko esan nahi dut. Baldin eta ezker abertzaleak dioena gauzatzen badu, eskubide osoa dauka, tatxarrik gabeko estatutuak izango baitira. Nik arlo politikoa aipatzean, Moncloan dauden mesfidantzarekin eta kalkulatu elektoralarekin lotu ditut. PSOE egoera larrian dago maiatzeko hauteskundeen aurrean. Egoera ekonomikoa dela-eta PP gogorki ari da eta Zapatero kili-kolo dago. Ez bakarrik hori, autonomia erkidegoko presidentek eta hiri askotako alkateek presio garbia egingo dute Zapaterorengan: “Nahiko ate itxita daukagu, saiatu bakearen atea irekitzen” esango diote.

Euskal politika besterik da, ordea.

Euskadiri begira, politikoki, kurioski, Patxi Lopezi ez zaio komeni ezker abertzalea presente egotea, kontraesan handiak dauzka PSOEk. Euskadirentzako ona dena Patxi Lopezentzat kaltegarria bada, horrek esan nahi du PSEk arazo handia daukala. Ageri da gehiengo soziala ez dagoela bere atzean.

Zer iritzi duzu Eusko Jaurlaritzak azken bi urteotan egindako politikaz? Gobernu honek hanka motz hasi

SOLOZABAL
Esкура ezazu teorikoa 5 egunetan edozein gidabaimenerako

- IKASTARO INTENTSIBOAK
- CAP IKASTAROAK
- ADR IKASTAROAK
- GARRAIOLARIEN LANBIDE-TREBAKUNTZAKO IKASTAROAK

☎ 943 217 390
www.solozabalautoeskolak.es

LUAarkitektoak

hirigintza
 hirigintza aholkularitza
 udal planak
 urbanizazioak
 periferziak
 balorazioak
 etxebizitzak
 proiektuak
 birgaitzak
 barne diseinua...

Rio Arga Kalea 28, 31014 Iruña
 Tel 948 13 26 97
luc@luark.com

“ETArentzat, 50 urteren ondoren, ordainetan ‘legalizazioa’ besterik ez jasotzea drama da. ETAk normalizazio politikoa ekarriko duen alderdien arteko mahaia nahi du gutxienez”.

zuen bere ibilbidea eta hanka motz bukatuko du. Nuñez Freijo galiziarak “hautestontzien kontra osatzen diren gobernuak hautestontzietan amaitzen dira” esan zuen Galiziar zigokionez, eta esaldi hori aproposa da hemengo ulertzeko. PPK erabat baldintzatzen du Patxi Lopezen gobernuaren jardura.

Horiek horrela, EAJ abstenitu da Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuen bozketan. Zergatik ez kontra?

Guk emendakin kopuru dezente aurkeztu genuen. Gobernuak eta ekonomia sailburuak gure emendakinak oso ondo landuak zeudela onartu zuten. Horiek horrela ere, Patxi Lopezen gobernuak hiru emendakin onartu dizkigu soilik, horietako bat tekniko; guztira 80.000 euroko balorea duten hiru emendakin izan dira. Probokazioa izan da. Gobernu sozialistari halere, komeni zitzaion guk kontrako

“Euskadirentzako ona dena Patxi Lopezentzat kaltegarria bada, horrek esan nahi du PSEk arazo handia daukala”

botoa ematea. Batzuetan arerioarengandik probokazioa gomendio bezala hartu behar da. Gainera, gure jarreraren enplegu politikaren eskumenak eragin du, gure ekimeneen ondorioz etorri dena. Horregatik abstenitu egin gara.

Madrilgo gobernuarekin sinatutako akordioak ere eragiten du horretan. Ez.

Han aurrekontuen alde egin zenuten, hemen, berriz, abstenitu zarete.

Madriren bi arrazoi izan dira: eskumen batzuk lortu dira, eta falta diren bestetarik gauzatzeko programa ere landu dugu, inbertsioak tarteko. Baina, bake eta normalizazio politikaren gaia ere mahai gainean

egon da. Oso puntu garrantzizkoa, benetan.

Hori ez duzue modu esplizituan esan.

Gure adierazpen publikoetan esan dugu, baina ez dago inolako papeirik. Aznarren garaian nahiz Zapateroren aurreko gobernuarekin EAJ prest azaldu zen bide hori urratzeko, eta orain ere bai. Madrilgo azken elkarrizketan bake eta normalizazio gaia egon da mahai gainean. Puntu hori izan da elkarrizketen arrazoietako bat, eta ezker abertzaleak hori eskertu du. Ezker abertzaleari interesatzen baitzaio Zapaterok jarraitzea. Raxoik irabaziko balu, eta areago gehiago osoarekin, prozesuak etenaldi bat izan dezakeelako. Ezker abertzaleak ez du publikoki hori horrela esaten, baina eskertzen du Zapateroekin akordatu duguna.

Zein dira Madriren, programan landu dituzuen beste eskumenak?

2011ko lehendabiziko sei hilabeteetan eskumen batzuk transferituak izango dira, eta bigarren seihilekoan

bestetarik. Horien artean inportanteena Gizarte Segurantzaren kutxaren kudeaketa da.

Ramon Jauregik hori ematea independentziarako bidea zabaltzea zela esan zuen garai batean.

Beharbada. Baina ezin dezakegu halako jarrera politikorik onartu. Baldin eta Gernikako Estatutua paktua bada, ezin dugu onartu bi aldeetan adostutako itun bati buruzko halako posizio politikorik. Ituna bada, bete behar da. Bestela, Justizia ministro ohi Fernando Ledesmak esaten zuena bermatuko dugu: “Gernikako Estatutua urruti joan zen”, esan zuen. Ezin da hori onartu. Hori da, besteak beste, azken hamar urteetan Euskadiren eta Espainiaren artean beste harreman marko bat behar dugula baieztatzen duena. Eta hori lantzen ari gara, garrantia guztiekin gauzatu dadin. ■

argia.com Udal eta Foru hauteskudeez eta EITBri buruz elkarrizketatuaren ikuspuntuak.